

Патријарх Порфирије: Беседа на Дан сећања на страдале и прогнане Србе у „Олуји“

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије служио је 4. августа 2023. године у Приједору помен пострадалим Србима у војној акцији Олуји.

На почетку централне церемоније обележавања Дана сећања на све страдале и прогнане Србе у оружаном акцији Олуја, која се први пут одржала у Републици Српској, у Приједору, после помена, Његова Светост Патријарх је одржао пригодну беседу:

– Сабрали смо се овде да се помолимо за нашу браћу и сестре из Далмације, Лике, Баније и Кордуна којима је у лето 1995. године Приједор био прва станица спаса током небивалог по размерама на европским просторима насилног егзодуса нашег народа. Неки су застали и остали овде, неки су наставили даље надајући се да ће неког лета доћи лепши дани. Ипак, за њих хиљаду осамсто деведесет и троје (1893) није било наде за лепше дане. Данас смо овде сабрани у молитвеном сећању на прогнане, на страдале, на нестале и њихове гробове неопојане. Због тога вас, браћо и сестре, пре свега и једино поздрављам именом Господа и Спаса нашега Исуса Христа, првог

страдалника, првог избеглице и изгнаника, првог мученика, али и онога који је својим Васкрсењем, победом над смрћу, дао смисао сваком мучењу, сваком страдању, па и оном које је снашло наш народ страшних августовских дана 1995. године.

И овог лета приносимо наше усрдне молитве за покој душа пострадалих у протеклим ратовима. У јулу сам био у Братунцу, где смо узнели молитве за страдале у Средњем Подрињу и Бирчу. Лето је време када се саборном молитвом сећамо и свештеномученика и мученика епархија Дабробосанске, Горњокарловачке и Бихаћко-петровачке. Лето је време саборног сећања на страдање у Пребиловцима, када је у херцеговачким јамама летњи жамор нестао у једном дану. Лето је време које нас сабира и данас, у Епархији бањалучкој, подно Козаре, горе страдања. И овде је у лето 1941. страховита тама прогутала летњи жамор. Илиндан августа 1941. године у Приједору – Љубији уписан је у молитвени диптих светих мученика. Цела Козара је мученица.

Браћо и сестре, нико нема ексклузивно, елитно и изузетно право на љубав према својој кући, својим родитељима, браћи, сестрама и своме народу на неговање јединства. Нико нема ексклузивно, елитно и изузетно право на бол, на тугу, на оплакивање својих жртава, на сећање на њих и на молитву за њих. Неки су се, ипак, одважили да мере бол и одређују коју мајку може да боли губитак детета, а коју не може (да боли), да кажу да неки бол није бол. Ми знамо да бол због изгубљеног детета, сродника, осећа свака мајка, сваки човек, без обзира ком народу припада и како се Богу моли. Бол нема нацију ни веру. Бол сваке мајке, па и наше, српске мајке, јесте бол мајке. Дакле, бол је бол, ма чији био.

Данас смо се сабрали не само због тога што и ми имамо право на свој бол и на сећање на своје ближње невино пострадале, него пре свега због тога што имамо потребу да се помолимо Богу за спасење њихових душа. Чињеница да се молимо за своје пострадале не значи да се не сећамо бола и жртва других. Напротив, молећи се за своју невино пострадалу браћу и сестре, православне Србе, знамо и за бол мајки из бошњачког и хрватског народа и поштујемо и њихове жртве. Молимо се да Бог да утеху свима, и нама и другима. Као православни хришћани парадоксално, а неко ће рећи и глупо, позвани смо да тако поступамо, чак и онда када неки превиђају и игноришу наш бол и наше жртве.

Сабрали смо се да се молимо и за мир у нама и међу нама, али, колико до нас стоји, и за мир међу свим људима и народима на које је нас је Бог упутио да

делимо исти животни простор. Ми знамо добро да је предуслов сваког мира мир са Богом и да нема мира без мира Божјег у нама, без живота по заповестима Божјим, без молитве Богу. Наша Литургија, као молитва Цркве, почиње речима: „У миру Господу се помолимо... За вишњи мир и спасење свега света Господу се помолимо“. Безброј пута у току Литургије говоримо „Мир ти“, „Мир вам“, „Мир свима“. Коначно, Литургију завршавамо речима „У миру изиђимо“. Дакле, браћо и сестре, мир је највиша вредност, услов без којег немамо истинског људског достојанства. Мир са Богом, мир са собом, мир са другим људима, мир са природом – то је оно због чега је Бог створио човека и свет.

Стога и са овога места апелујем на све, али пре свега позивам верске лидере да учинимо све да се чува и изграђује мир међу људима и народима. За почетак да осећајући бол и ране једни других учинимо све да се елитизам и ексклузивност у болу демонтира, јер само истовремено видање свога бола и препознавање туђег бола може бити темељ и гарант мирније будућности. Будимо елитни у врлини, у добру, у милосрђу, у измирењу и међусобном поштовању. Једном речју, будимо људи, како је говорио блаженопочивши патријарх Павле. Оставимо нашој деци мир, јер мир није само одсуство рата, мир треба да је свакодневица у којој имамо обзира једни према другима, не из страха од Божје казне, него из љубави и поверења према Богу, зарад бољег сутра, зарад потомака који треба, поред природе, да красе ова наша поднебља која нам је Господ несебично дао!

Нека Бог прости душе страдалих у војној операцији „Олуја“, невиних браће и сестара наших, а свима нама и читавом свету нека да мир свој. Амин!

spc.rs